

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.6.2014 г.
COM(2014) 386 final

2014/0197 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз, и за спиране на прилагането му по отношение на Босна и Херцеговина

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Политиката на ЕС по отношение на държавите от Западните Балкани се определя от започнатия от Европейската комисия през май 1999 г. процес на стабилизиране и асоцииране. На срещата си на 23 и 24 март 2000 г. в Лисабон Европейският съвет достигна до заключението, че сключването на споразумения за стабилизиране и асоцииране с държавите от Западните Балкани следва да се предхожда от асиметрична либерализация на търговията. Извършването на асиметрична либерализация на търговията бе предвидено с Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 1215/2009 се прилага до 31 декември 2015 г.

След започването на процеса на стабилизиране и асоцииране, между Съюза и всички участващи в процеса държави от Западните Балкани, с изключение на Босна и Херцеговина и Косово, бяха сключени споразумения за стабилизиране и асоцииране¹. През 2003 г. Босна и Херцеговина бе призната за потенциална държава кандидатка за присъединяване към ЕС и през 2008 г. страната подписа споразумение за стабилизиране и асоцииране, с което приема условията на ЕС относно членството. От тази дата се прилага временно споразумение с Босна и Херцеговина относно търговията и свързаните с търговията въпроси в очакване да приключи процесът по ратифициране на споразумението за стабилизиране и асоцииране.

Като се имат предвид разликите в обхвата на либерализацията на митата в съответствие с договорните режими, които бяха изготвени между Съюза и всички участници в процеса на стабилизиране и асоцииране, и на преференциите, предоставени съгласно Регламент (ЕО) № 1215/2009, се предлага срокът на действие на Регламент (ЕО) № 1215/2009 да се удължи до 31 декември 2020 г., за да се предостави достатъчно време на бенефициерите на изключителните търговски мерки и на Европейския съюз да приведат в съответствие, когато е целесъобразно, преференциите, предоставени съгласно Регламент (ЕО) № 1215/2009, с тези, предвидени в споразуменията за стабилизиране и асоцииране. След разширяването на Европейския съюз на 1 юли 2013 г. все още няма съгласие от страна на Босна и Херцеговина търговските отстъпки, предоставяни съгласно временното споразумение, да бъдат адаптирани с цел да се вземе предвид преференциалната традиционна търговия между Хърватия и Босна и Херцеговина в рамките на Централноевропейското споразумение за свободна търговия (ЦЕФТА). В случай че Босна и Херцеговина и Европейският съюз не постигнат споразумение за адаптирането на търговските отстъпки, действието на преференциите, които са предоставени на Босна и Херцеговина съгласно Регламент (ЕО) № 1215/2009, следва да бъде спряно от 1 януари 2016 г. След като Босна и Херцеговина и Европейският съюз подпишат и започнат да прилагат временно споразумение за адаптирането на търговските отстъпки от временното споразумение, тези преференции ще бъдат възстановени.

В член 21, параграф 1 от Договора за ЕС се предвижда, че дейността на Съюза на международната сцена се ръководи от основополагащите принципи за неговото създаване, развитие и разширяване, които той цели да насърчава в останалата част от

¹ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

света, включително демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, както и зачитането на човешкото достойнство. Съюзът трябва да зачита и да насърчава тези принципи също и във външната си дейност, включително чрез своята обща търговска политика. В Регламент (ЕО) № 1215/2009 не се предвижда възможност прилагането на изключителни търговски мерки временно да бъде спряно в случай на сериозни и системни нарушения на основните принципи в областта на правата на човека, демокрацията и правовата държава от страна на бенефициерите по регламента. Целесъобразно е да се въведе такава възможност, за да се гарантира, че ще може бързо да се предприемат действия в случай на сериозни и системни нарушения на основните принципи в областта на правата на човека, демокрацията и правовата държава в някоя от държавите и териториите, които участват във или са свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз.

На последно място, включена е техническа корекция по отношение на достъпа на Черна гора до допълнителната обща квота за внос на вина.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Правното основание за предложението е член 207, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

3. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложеният регламент не поражда допълнителни разходи за бюджета на ЕС. За периода от 2015 до 2020 г. няма да има допълнително намаление на приходите от мита по отношение на продуктите с произход от настоящите бенефициери. Хипотетичните приходи, които биха могли да бъдат генерирани от бъдещ износ, не се считат за намаление на приходите от мита.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз, и за спиране на прилагането му по отношение на Босна и Херцеговина

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета² се предвижда извършването на асиметрична либерализация на търговията между Съюза и съответните държави и територии от Западните Балкани, като им се предоставя изключителен и неограничен безмитен достъп до пазара на Съюза за почти всички техни продукти до 31 декември 2015 г.
- (2) В Регламент (ЕО) № 1215/2009 не се предвижда възможност прилагането на изключителни търговски мерки временно да бъде спряно в случай на сериозни и системни нарушения на основните принципи в областта на правата на човека, демокрацията и правовата държава от страна на бенефициерите по регламента. Целесъобразно е да се въведе такава възможност, за да се гарантира, че ще може бързо да се предприемат действия в случай на сериозни и системни нарушения на основните принципи в областта на правата на човека, демокрацията и правовата държава в някоя от държавите и териториите, които участват във или са свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз.
- (3) Като се имат предвид разликите в обхвата на либерализацията на митата в съответствие с договорните режими, които бяха изготвени между Съюза и всички участници в процеса на стабилизиране и асоцииране, и на преференциите, предоставени съгласно Регламент (ЕО) № 1215/2009, се предлага срокът на действие на Регламент (ЕО) № 1215/2009 да се удължи до 31 декември 2020 г., за да се предостави достатъчно време на бенефициерите на изключителните търговски мерки и на Европейския съюз да приведат в съответствие, когато е целесъобразно, преференциите, предоставени съгласно

² Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 1).

Регламент (ЕО) № 1215/2009, с тези, предвидени в споразуменията за стабилизиране и асоцииране.

- (4) В Регламент (ЕО) № 1215/2009 се предвижда обща квота за вноса в Съюза на вина с кодове по Комбинираната номенклатура (КН) 220421 93-220421 98 и 220429 93-220429 98. Тази квота е достъпна за всички държави или територии от Западните Балкани при изчерпване на индивидуалната им квота за вина, както е посочено в сключените с тях двустранни споразумения за стабилизиране и асоцииране, с изключение на Черна гора. В протокола относно вината, договорен с Черна гора, е предвидена квота за вина само от кодове по КН ex 220410 и ex 220421, която Черна гора не бе в състояние да изпълни. Това на практика възпрепятства достъпа на Черна гора до безмитна квота за вина по отношение на продукти, които не са обхванати от споразумението за стабилизиране и асоцииране. За да се гарантира, че всички всички участващи в процеса държави и територии от Западните Балкани се третират по еднакъв начин, е целесъобразно да се предвиди на Черна гора също да бъде предоставен достъп до общата квота за вина по отношение на продукти от код по КН 220429, без да е необходимо да бъде изчерпана индивидуалната квота.
- (5) След започването на процеса на стабилизиране и асоцииране, с всички участващи в него държави от Западните Балкани, с изключение на Босна и Херцеговина и Косово, бяха сключени споразумения за стабилизиране и асоцииране³. През юни 2013 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори за споразумение за стабилизиране и асоцииране с Косово.
- (6) През 2003 г. Босна и Херцеговина бе призната за потенциална държава кандидатка за присъединяване към Съюза и на 16 юни 2008 г. страната подписа споразумение за стабилизиране и асоцииране („споразумение за стабилизиране и асоцииране“), с което приема условията за членство в Съюза. От тази дата се прилага временно споразумение с Босна и Херцеговина относно търговията и свързаните с търговията въпроси⁴ („временното споразумение“) в очакване да приключи процесът по ратифициране на споразумението за стабилизиране и асоцииране.
- (7) Въпреки това все още няма съгласие от страна на Босна и Херцеговина търговските отстъпки, предоставяни съгласно временното споразумение, да бъдат адаптирани с цел да се вземе предвид преференциалната традиционна търговия между Хърватия и Босна и Херцеговина в рамките на Централноевропейското споразумение за свободна търговия (ЦЕФТА). В случай че към момента на приемането на настоящия регламент между Европейския съюз и Босна и Херцеговина не бъде подписано и временно прилагано споразумение за адаптирането на търговските отстъпки, определени в споразумението за стабилизиране и асоцииране и във временното споразумение, действието на преференциите, които са предоставени на Босна и Херцеговина, следва да бъде спряно от 1 януари 2016 г. След като Босна и Херцеговина и Европейският съюз подпишат и започнат да прилагат временно споразумение за

³ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

⁴ Временно споразумение относно търговията и свързаните с търговията въпроси между Европейската общност, от една страна, и Босна и Херцеговина, от друга страна (ОВ L 233, 30.8.2008 г., стр. 6).

адаптирането на търговските отстъпки от временното споразумение, тези преференции следва да бъдат възстановени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1215/2009 се изменя, както следва:

- (1) В член 2, параграф 1 се добавя следната буква г):
„г) страните и териториите, посочени в член 1, се ангажират да не извършват сериозни и системни нарушения на правата на човека, включително на основните трудови права, основните принципи на демокрацията и правовата държава.“
- (2) В член 12 втора и трета алинея се заменят със следното:
„Прилага се до 31 декември 2020 г.“
- (3) В приложение I бележка под линия 5 се заменя със следния текст:
„(5) Достъпът за вина с произход от Черна гора до общата тарифна квота, що се отнася до продукти с код по КН 2204 21, зависи от предварителното изчерпване на индивидуалната тарифна квота, предвидена в Протокола за вината, сключен с Черна гора. Тази индивидуална тарифна квота е отворена под пореден номер 09.1514.“

Член 2

Регламент (ЕО) № 1215/2009 спира да се прилага по отношение на Босна и Херцеговина, считано от 1 януари 2016 г.

Член 3

1. Независимо от предвиденото в член 2, Регламент (ЕО) № 1215/2009 не спира да се прилага по отношение на Босна и Херцеговина, ако преди 1 януари 2016 г. Европейският съюз и Босна и Херцеговина подпишат и започнат временно да прилагат споразумение за адаптирането на споразумението за стабилизиране и асоцииране и на временното споразумение, за да се вземе предвид присъединяването на Хърватия към Европейския съюз.
2. В случай че споразумението, посочено в параграф 1, не бъде подписано и не започне да се прилага временно преди 1 януари 2016 г., Регламент (ЕО) № 1215/2009 отново става приложим по отношение на Босна и Херцеговина от датата, на която бъде подписано и започне временно да се прилага такова споразумение.
3. Комисията публикува съобщение в *Официален вестник на Европейския съюз* веднага щом посоченото в параграф 1 споразумение бъде подписано.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател